

## 2. série úloh z Matematiky IIB

**Pokyny k vypracování:** Každému studentovi je přidělen kód skládající se ze 4 cifer, např. 0192. To znamená, že odevzdá (0) varianta 1. příkladu, (1) varianta 2. příkladu, (9) varianta 3. příkladu a (2) varianta 4. příkladu. Řešení příkladů pište na list papíru formátu A4, který označte jménem, číslem studijní skupiny a přiděleným kódem.

**Hodnocení:** za 1. a 3. příklad po 3 bodech, za 2. a 4. příklad po 2 bodech.

1. Vypočítejte hmotnost křivky  $\mathcal{C}$ :

- (0)  $x(t) = \cos t$ ,  $y(t) = \sin t$ ,  $z(t) = 3t$ ,  $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$ , je-li hustota v bodě  $[x, y, z]$  křivky úměrná čtvrté mocnině jeho vzdálenosti od počátku souřadnic;
- (1) která vznikne průnikem sféry  $x^2 + y^2 + z^2 = R^2$  a válcové plochy  $x^2 + y^2 = Rx$ , ( $z > 0$ ), je-li  $h(x, y, z) = |y|$ . (Uvažte, že  $1 - \cos \varphi = 2 \sin^2 \frac{\varphi}{2}$ ,  $1 + \cos^2 \frac{\varphi}{2} = \frac{1}{2}(3 + \cos \varphi)$ ).

Vypočítejte délku křivky:

- (2)  $x(t) = a \cos t$ ,  $y(t) = a \sin t$ ,  $z(t) = bt$ ,  $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$ ;
- (3)  $x(t) = t$ ,  $y(t) = \frac{2}{3}\sqrt{t^3}$ ,  $z(t) = \frac{1}{2}t^2$ ,  $t \in \langle 0, 2 \rangle$ ;
- (4)  $x(t) = t$ ,  $y(t) = \ln \frac{1}{\cos t}$ ,  $z(t) = 3$ ,  $t \in \langle 0, \frac{1}{4}\pi \rangle$ ;
- (5)  $x(t) = \arctan t$ ,  $y(t) = \frac{1}{2} \ln(1 + t^2)$ ,  $t \in \langle 0, 1 \rangle$ ;
- (6)  $x(t) = 2 \cos t$ ,  $y(t) = 2 \sin t$ ,  $z(t) = t^2$ ,  $t \in \langle 0, 1 \rangle$ ;
- (7)  $\mathbf{r}(t) = 3t \cos t \mathbf{i} + 3t \sin t \mathbf{j} + 4t \mathbf{k}$ ,  $t \in \langle 0, 4 \rangle$ .

Vypočítejte křivkový integrál prvního druhu:

- (8)  $\int_{\mathcal{C}} (y^2 - x^2) ds$ ,  $\mathcal{C}: x(t) = e^{-t}$ ,  $y(t) = e^t$ ,  $t \in \langle -1, 1 \rangle$ ;
- (9)  $\int_{\mathcal{C}} x ds$ ,  $\mathcal{C}: x(t) = a(1 - \cos t)$ ,  $y(t) = a(t - \sin t)$ ,  $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$ .

2. Vypočítejte pomocí Greenovy věty (všechny křivky jsou kladně orientovány):

- (0)  $\oint_{\mathcal{C}} (3xy + y^2) dx + (2xy + 5x^2) dy$ ,  $\mathcal{C}: (x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 1$ ;
- (1)  $\oint_{\mathcal{C}} (2x^2 + xy - y^2) dx + (3x^2 - xy + 2y^2) dy$ ,  $\mathcal{C}: (x - a)^2 + y^2 = r^2$ ;
- (2)  $\oint_{\mathcal{C}} (x^2 - 2xy + 3y^2) dx + (5x + 1) dy$ ,  $\mathcal{C}: x^2 + (y - b)^2 = r^2$ ;
- (3)  $\oint_{\mathcal{C}} e^x \cos y dx + e^x \sin y dy$ ,  $\mathcal{C}$  je obdélník s vrcholy  $[0, 0]$ ,  $[1, 0]$ ,  $[1, \pi]$ ,  $[0, \pi]$ ;
- (4)  $\oint_{\mathcal{C}} (xy + 3y^2) dx + (5xy + 2x^2) dy$ ,  $\mathcal{C}: (x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 1$ ;

Vypočítejte:

- (5)  $\int_{\mathcal{C}} (x + y) dx - x dy$ ,  $\mathcal{C}$  je elipsa o poloosách  $a, b > 0$ , kladně orientovaná;
- (6)  $\int_{\mathcal{C}} \cos \pi y dx - \pi x \sin \pi y dy$ ,  $\mathcal{C}: x(t) = t^2$ ,  $y(t) = -t^3$ ,  $t \in \langle 0, 1 \rangle$ ;
- (7)  $\int_{\mathcal{C}} (1 + e^y) dx + (x e^y - x) dy$ ,  $\mathcal{C}$  je lomená čára  $ABCD$ ,  $A = [-1, -1]$ ,  $B = [1, -1]$ ,  $C = [1, 1]$ ,  $D = [-1, 1]$ ;
- (8)  $\int_{\mathcal{C}} (2xy - y^2) dx + (x^2 + 2xy) dy$ ,  $\mathcal{C}: x(t) = \cos t$ ,  $y(t) = \sin t$ ,  $t \in \langle 0, 2\pi \rangle$ ;
- (9)  $\int_{\mathcal{C}} (2x \cosh y - y) dx + (x^2 \sinh y - y) dy$ ,  $\mathcal{C}$  je lomená čára  $ABCD$ ,  $A = [-1, -1]$ ,  $B = [1, -1]$ ,  $C = [1, 1]$ ,  $D = [-1, 1]$ .

3. (0) Nalezněte obsah části válcové plochy  $y^2 + z^2 = 9$  nad čtvercem  $R = \{(x, y) \in \mathbb{R}^2; 0 \leq x \leq 2, -3 \leq y \leq 3\}$ ;
- (1) Pomocí plošného integrálu najděte obsah části roviny  $2x + 2y + z = 8$  ležící v I. oktantu;

- (2) Nalezněte obsah části kužele  $z^2 = 4x^2 + 4y^2$ , který leží nad oblastí v I. kvadrantu omezenou přímkou  $y = x$  a parabolou  $y = x^2$ ;
- (3) Najděte obsah části kuželové plochy  $z = \sqrt{x^2 + y^2}$  ležící uvnitř válce  $x^2 + y^2 = 2x$ ;
- (4) Najděte obsah plochy části paraboloidu  $z = 1 - x^2 - y^2$  nad rovinou  $xy$ ;
- (5) Najděte obsah plochy  $z = 2x + y^2$  nad trojúhelníkem v rovině  $xy$  o vrcholech  $[0, 0]$ ,  $[0, 1]$  a  $[1, 1]$ ;
- (6) Najděte obsah části plochy  $z = xy$ , která leží nad množinou v I. kvadrantu omezenou křivkami  $y = \frac{x}{\sqrt{3}}$ ,  $y = 0$  a kružnicí  $x^2 + y^2 = 9$ ;
- (7) Určete obsah části paraboloidu  $2z = x^2 + y^2$  ležícího uvnitř válce  $x^2 + y^2 = 8$ ;
- (8) Určete obsah části sféry  $x^2 + y^2 + z^2 = 16$  mezi rovinami  $z = 1$  a  $z = 2$ ;
- (9) Najděte obsah části sféry  $x^2 + y^2 + z^2 = 8$ , která leží vně kužele  $z = \sqrt{x^2 + y^2}$ .

4. Vypočítejte následující plošné integrály:

- (0)  $\iint_S \sqrt{1 + y^2} \, d\sigma$ ,  $S : z = \frac{1}{2}y^2$ ,  $0 \leq x \leq 1$ ,  $0 \leq y \leq 1$ ;
- (1)  $\iint_S \sqrt{2z} \, d\sigma$ ,  $S$  jako v (0);
- (2)  $\iint_S (x - y) \, d\sigma$ ,  $S$  jako v (0);
- (3) Vypočítejte moment setrvačnosti části kuželové plochy  $z^2 = x^2 + y^2$  mezi rovinami  $z = 1$  a  $z = e$  vzhledem k ose  $z$ , je-li hustota kuželové plochy v každém bodě nepřímo úměrná čtvrté mocnině vzdálenosti tohoto bodu od počátku  $[0, 0, 0]$ .
- (4) Vypočítejte moment setrvačnosti sféry  $x^2 + y^2 + z^2 = a^2$  vzhledem k ose  $z$ , je-li hustota sféry v každém bodě rovna čtverci vzdálenosti tohoto bodu od osy  $z$ .
- (5) Vypočítejte hmotnost plochy  $z = \sqrt{x^2 + y^2}$  nad množinou  $A = \{[x, y] \in \mathbb{R}^2; x^2 + y^2 \leq 4\}$ , je-li hustota v každém bodě rovna vzdálenosti bodu od počátku souřadnic.

Vypočítejte hmotnost plochy trojúhelníka o vrcholech  $[a, 0, 0]$ ,  $[0, a, 0]$ ,  $[0, 0, a]$ ,  $a > 0$ , je-li hustota dána vztahem:

- (6)  $\varrho(x, y, z) = k(x + y)$ ,  $k > 0$ ;
- (7)  $\varrho(x, y, z) = kx^2$ ,  $k > 0$ ;
- (8)  $\varrho(x, y, z) = kxy$ ,  $k > 0$ ;
- (9)  $\varrho(x, y, z) = k(x^2 + y^2)$ ,  $k > 0$ .